Alrijne

Oogheelkunde

IntraOculaire lenzen (IOls)

Welke implantlens past het beste bij u?

Contactgegevens ziekenhuizen van Alrijne

Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 582 8282

Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
071 582 8282

www.alrijne.nl

De oogarts heeft gezien dat u staar heeft. U krijgt waarschijnlijk een staaroperatie. (Hiervoor heeft u een aparte folder gekregen.)
In deze folder vindt u informatie over de verschillende soorten lenzen die wij kunnen inbrengen.

Welke lens?

De standaard lens (= monofocale lens) is een heel goede lens. Deze lens wordt al jarenlang door veel patiënten gekozen.
Naast de standaard lens zijn er ook speciale lenzen met een extra correctie. Zo'n speciale lens kan een cilinder-afwijking corrigeren en/of ervoor zorgen dat u dichtbij én in de verte scherp ziet.
Alle lenzen zijn van hetzelfde materiaal en op dezelfde manier gemaakt. De oogarts bespreekt met u welke lens u graag wilt en of deze voor u geschikt is.

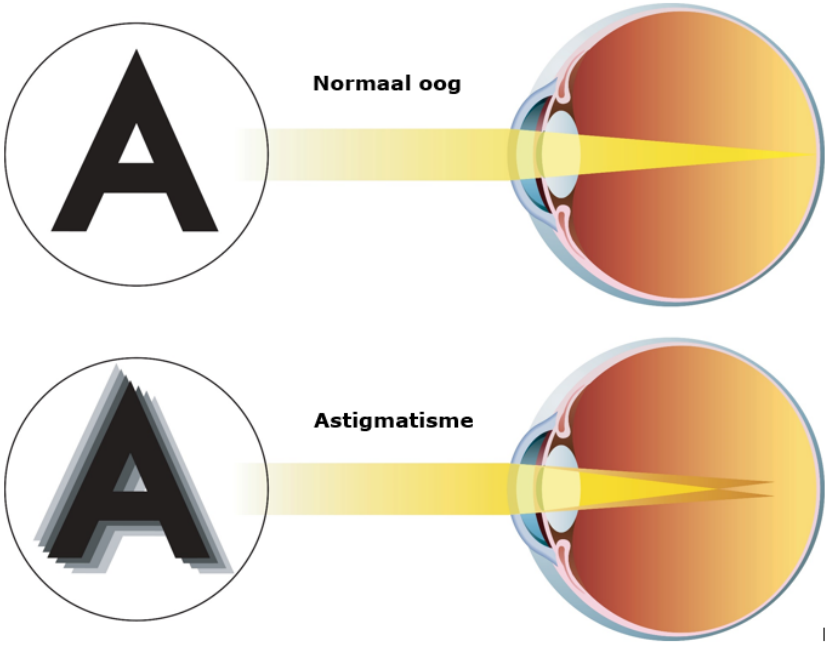
Voor speciale lenzen moet u bijbetalen. Het gaat er niet om dat u de duurste lens kiest. Kies de lens die het beste bij u en uw activiteiten past.

Hieronder leggen wij uit waarop u moet letten bij het kiezen van de juiste lens. Wilt u het formulier achter in deze folder invullen en meenemen bij uw afspraak voor een mogelijke staaroperatie?

Misschien wilt u deze informatie eerst met een familielid of bekende bespreken. Het is belangrijk dat u de folder goed leest en begrijpt, voordat u beslist welke lens u het liefst wilt. Heeft u vragen, dan kunt u deze stellen aan de assistente of aan uw oogarts.

Cilinder/astigmatisme

Bij de meeste ogen is de kromming van het hoornvlies (cornea) in elke richting hetzelfde, net als bij een voetbal
Maar soms is de kromming ovaal, zoals bij een rugbybal. Hierdoor is de breking van het licht door het hoornvlies niet in alle richtingen gelijk. Dit wordt een cilindrische oogafwijking genoemd, of astigmatisme.

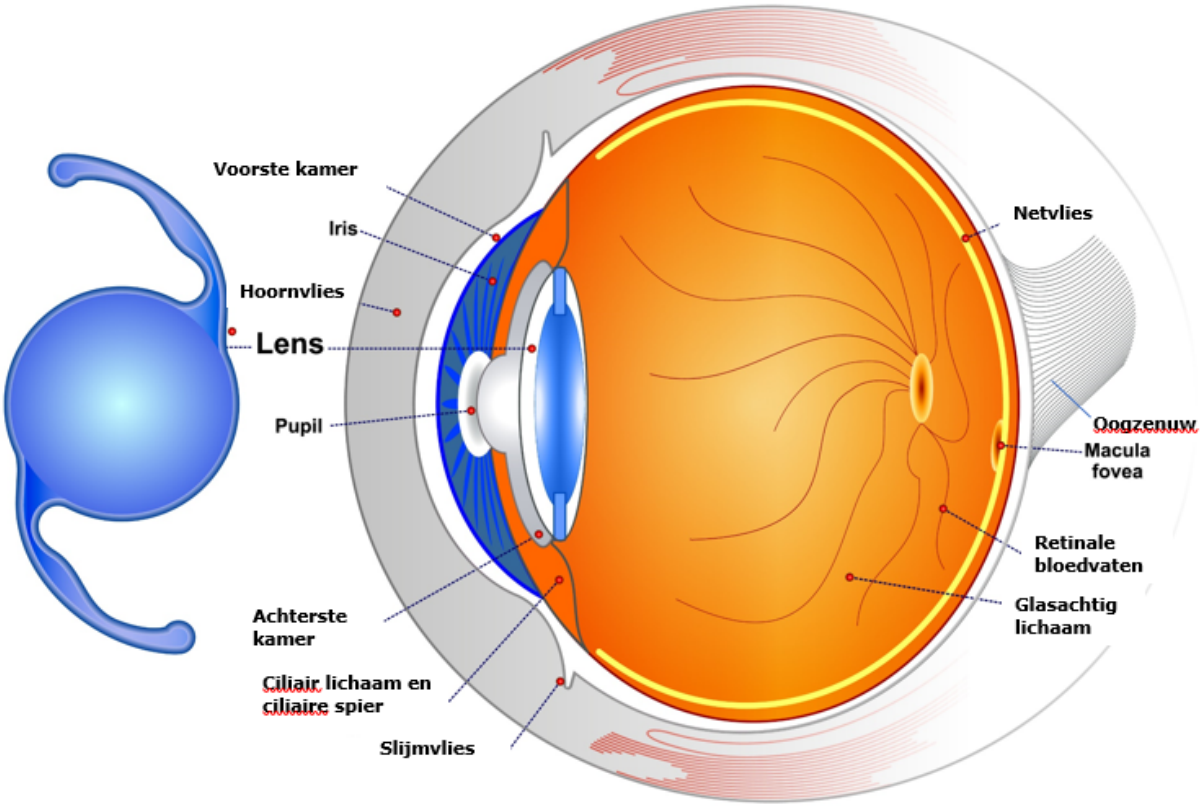
Een deel van de lichtstralen komt dan precies op het netvlies terecht, maar een ander deel niet. U ziet dus niet scherp. Als u een bril of lenzen draagt wordt dit door een cilinder in het glas of in de lens gecorrigeerd.

Leesbril

Bijna iedereen heeft vanaf 44 jaar een leesbril nodig. Dat komt omdat de ooglens bij het ouder worden minder goed bol en weer plat kan worden (= accommoderen). We noemen dit ook wel presbyopie. Ook mensen die altijd zonder bril goed in de verte konden zien, krijgen hier last van.
Mensen met presbyopie gebruiken een bifocale/multifocale bril of een aparte leesbril om goed dichtbij te kunnen zien.
Bij een staaroperatie zijn er een aantal mogelijkheden om ervoor te zorgen dat u veraf en dichtbij beter kunt zien.

Implantlenzen bij een staaroperatie

Meestal wordt bij een staaroperatie een monofocale lens in het oog geplaatst. Hiermee kunt u op één afstand scherp kijken: meestal in de verte. Voor de andere afstanden heeft u een bril nodig, zoals een leesbril.
Een cilindrische afwijking en dichtbij kijken worden met de standaard monofocale lens niet gecorrigeerd.

Naast de standaardlens zijn er 3 soorten speciale lenzen:

1. de torische lens, die een cilinder/astigmatisme corrigeert.
2. de EDOF lens, die een grotere scherpte diepte heeft. Daardoor bent u minder afhankelijk van een leesbril.
3. de multifocale lens, waarmee u in de verte én dichtbij kunt kijken.

Op de volgende bladzijde geven wij meer uitleg over de verschillende soorten lenzen.

Welke lens past bij u?				
	Monofocale lens	Torische lens	EDOF lens	Multifocale lens
Doel	• Op één afstand scherp, meestal afstand • Voor PC / lezen is een leesbril nodig		• Op alle afstanden redelijk zicht • Bril voor veraf of lezen doorgaans niet nodig	
Kosten	-	€ €	€ € €	€ € €
Voordelen	• Meest gebruikt • Geen kosten	• Minder bril nodig • Betere zicht kwaliteit bij cylinder	• Op alle afstanden redelijk zicht • Leesbril soms nodig	• Op alle afstanden redelijk zicht • Leesbril weinig nodig
Nadelen	• Rand schittering of schaduw		• Rand schittering of schaduw • Sporadisch extra valse lichtstralen / glare	• Rand schittering of schaduw • Behoorlijke kans op valse lichtstralen / glare

Torische lens

Voor het zo goed mogelijk corrigeren van een cilinder kan de oogarts een torische lens gebruiken. Met deze lens wordt het ovale hoornvlies (en dus het astigmatisme) gecompenseerd.
Ongeveer 60 van de 100 patiënten met een torische lens in één oog hebben geen bril meer nodig. Dit kan voor veraf of voor dichtbij zijn; u kunt zelf kiezen.
Na het implanteren van kunstlenzen in beide ogen hebben 90 van de 100 patiënten geen bril meer nodig.

EDOF lens

Een "enhanced depth of focus" (EDOF) kunstlens is een speciale soort lens die helpt om beter te kunnen zien op verschillende afstanden. Je kunt dus dichtbij en in de verte beter zien zonder dat je steeds van bril hoeft te wisselen.

Multifocale lens

Met een multifocale kunstlens kunt u goed in de verte zien. Ook kunt u met deze lens dichtbij lezen. Een leesbril is dan (bijna) niet nodig. Lezen gaat bij deze lens vaak iets beter dan bij de EDOF lens.

Maar het kan zijn dat u meer last heeft van bijwerkingen, zoals

- contrastverlies,
- kringen,
- valse lichtstralen (glare).

Goed om te weten

- De speciale lenzen moeten heel precies in het oog worden geplaatst. Daarom krijgt u voor de operatie een aantal extra metingen van het oog. Deze zijn niet vervelend en doen geen pijn.
- Vlak voor de staaroperatie, zet de oogarts met een stift een streepje op het hoornvlies op de plek waar het oog geopereerd wordt. Dan is het oog al verdoofd, dus het doet geen pijn. Maar dit kan wel een drukkend gevoel geven op het oog.
- Heel soms moet de speciale lens na de operatie worden bijgedraaid. Hiervoor is een nieuwe operatie nodig.
- Met een EDOF of multifocale lens kunt u zonder bril lezen en in de verte kijken.
  - Maar het kan zijn dat u minder scherp ziet bij mist of weinig licht.
  - Om goed te kunnen lezen heeft u met een multifocale lens genoeg licht nodig.
  - De leesafstand is meestal ca. 30 tot 40 cm.
  - In het ideale geval kunt u dichtbij én in de verte goed zien. Maar op de afstand daartussen, ziet u waarschijnlijk minder goed.
- Heeft u een speciale lens in 1 oog gekregen? Dan kan het in het begin lastig zijn om te “schakelen” van de verte naar dichtbij. Hoe veel last men hiervan krijgt, verschilt per persoon. Het kan een paar maanden duren voordat u hieraan gewend bent. Vaak wordt dit beter als het andere oog ook een multifocale lens heeft gekregen.
- In het begin kunt u last hebben van “valse” lichtstralen (glare). Of u ziet 's nachts ringen (halo's) rond een lamp of koplampen. Dit gaat meestal vanzelf over. Moet u vaak 's nachts rijden? Of moet u in verband met uw beroep/hobby/sport uw ogen nog dichterbij of vaak dichtbij scherpstellen? Dan is een monofocale standaard kunstlens (eventueel torisch) samen met een bril misschien een betere keus voor u.
- EDOF/multifocale lenzen zijn minder geschikt voor mensen die behalve staar, ook een andere oogziekte hebben, zoals suikerziekte met netvliesafwijkingen,

hoge oogboldruk/glaucoom, (zeer) droge ogen of maculadegeneratie. Uw oogarts zal met u bespreken of u medisch gezien geschikt ben voor deze speciale lenzen.
- Wij kunnen niet voorspellen hoe goed u na een staaroperatie kunt zien. Bij de oogmetingen voor de operatie en bij het kiezen van de implantlens gebruiken we gespecialiseerde apparatuur en computers. Toch kan het zijn dat u na de operatie minder goed ziet dan u had verwacht. Er is een kans dat u toch een bril of contactlenzen nodig hebt om zo goed mogelijk te kunnen zien. Als u na de staaroperatie niet tevreden bent, kan soms een aanvullende (laser)operatie nodig zijn. De kosten hiervan zijn voor uw eigen rekening. Deze kosten zijn afhankelijk van de soort ingreep.
- Wennen aan uw nieuwe lenzen: het kost tijd om te wennen aan het kijken met EDOF en multifocale lenzen. Hoe lang dit duurt, is niet te voorspellen. Dat kan enkele dagen tot wel 6 maanden duren. Ongeveer 5-10 van de 100 patiënten is niet tevreden over deze lenzen, ook als er medisch geen reden is voor een tegenvallend resultaat. Eventueel kan de EDOF / multifocale lens vervangen worden door een normale lens, maar dit is helaas niet zonder risico.
- Tijdens de operatie kan het heel soms nodig zijn om toch een gewone monofocale kunstlens te implanteren in plaats van de door u gewenste torisch en/of multifocale lens. Dit is dan om medische redenen. U krijgt dan uiteraard geen rekening voor deze speciale lens.

Kosten

Het ziekenhuis heeft een afspraak met zorgverzekeraars over het tarief van een staaroperatie.
Binnen dit tarief is een bepaald bedrag opgenomen voor de standaard monofocale kunstlens. De IOL's zijn duurder; zorgverzekeraars vergoeden deze lens meestal niet, zelfs niet als u aanvullend verzekerd bent. Dus als u voor deze speciale lens kiest, moet u hiervoor een eigen bijdrage aan het ziekenhuis betalen van € 765,-- tot € 1.750,-- per oog. Voor de operatie krijgt u dan een Informed consent/toestemmingsformulier dat u moet ondertekenen.

Wetenschappelijk onderzoek

De oogartsen in Alrijne werken altijd aan het verbeteren van de kwaliteit van staaroperaties. Daarom hebben we voor wetenschappelijk onderzoek informatie

nodig van u en van het resultaat van uw behandeling. De informatie wordt veilig en anoniem gebruikt, ook als het nodig is om dit te delen met andere zorgverleners.
Als u vragen heeft of dit niet wilt, dan kunt u dit bij ons melden.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis. Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Meer informatie

Voor meer achtergrondinformatie over deze en andere oogaandoeningen en de bouw en werking van het oog kunt u kijken op www.oogartsen.nl. Deze informatieve site wordt onderhouden door onder anderen de oogartsen van Alrijne Ziekenhuis. U vindt er teksten, filmpjes, tekeningen, foto's en het laatste patiënten nieuws. Ook kunt u veel informatie vinden op de website: www.oogheelkunde.org.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan uw oogarts of de medewerkers van de polikliniek Oogheelkunde.

De polikliniek Oogheelkunde is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 071 582 8058 van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 15.30 uur.

De Spoedeisende Hulp (SEH) van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp is bij een acute zorgvraag **buiten** kantoortijden telefonisch te bereiken via 071 582 8905.
Tijdens kantooruren kunt u voor acute en niet-acute vragen terecht bij de

polikliniek.

Op de volgende bladzijde vindt u een vragenlijst. Wilt u deze vragen goed doornemen en alvast nadenken over de antwoorden? (Als u in de gelegenheid bent om dit formulier thuis te printen kan dit, maar het is geen vereiste.)

Vragenlijst

Welke bril draagt u wanneer?

Wat is/was uw beroep?

Wat zijn uw hobby's

Rijdt u overdag veel auto?	ja / nee
Rijdt u veel auto in het donker?	ja / nee
Doet u veel buitenactiviteiten (bijv. buitensporten, wandelen, etc.)?	ja / nee Indien ja, ... uur per dag
Kijkt u veel TV en/of films?	ja / nee Indien ja, ... uur per dag
Gebruikt u de computer veel?	ja / nee Indien ja, ... uur per dag
Leest u veel?	ja / nee Indien ja, ... uur per dag
Heeft u ooit monovision geprobeerd?* (* NIET invullen als u niet weet wat monovision is.)	ja / nee

Na de staaroperatie zou ik het liefst (omcirkel wat voor u van toepassing is):

Altijd een bril dragen Soms een bril dragen Nooit meer een bril dragen

Het karakter dat het meest bij mij past is (omcirkel wat voor u van toepassing is):

Gemakkelijk Gewoon Perfectionist

Uw naam: .....

Uw geboortedatum: .....

Handtekening: .....

Foldernummer 21.26, 09_25